

Анекс 1

Преглед законских и стратешких документа

- Закон о допуни Закона о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни и поступака „Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 7/11
- Закон о попису становништва, домаћинстава и станова 2011. године „Службени гласник РС”, бр. 104/09 и 24/11
- Закон о управљању миграцијама „Службени гласник РС”, број 107/12
- Кривични законик „Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 11/09, 121/12 и 104/13
- Уредбу о мерилима за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита и условима коришћења стамбеног простора за привремени смештај „Службени гласник РС”, 05 бр. 110-7638/15.
- Законик о кривичном поступку „Службени гласник РС”, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14
- Законом о извршењу кривичних санкција „Службени гласник РС”, број 55/14
- Закон о извршењу ванзаводских санкција „Службени гласник РС”, број 55/14
- Закон о парничном поступку „Службени гласник РС”, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС и 55/14
- Закон о ванпарничном поступку „Службени гласник РС”, бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС”, бр. 46/95 - др. закон, 18/05 - др. закон, 85/12, 45/13 - др. закон и 55/14
- Закон о прекршајима „Службени гласник РС”, број 65/13
- Закону о извршењу и обезбеђењу „Службени гласник РС”, бр. 31/11, 99/11- др. закон, 109/2013 – одлука УС, 55/2014 и 139/2014
- Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима „Службени гласник РС”, број 32/13
- Закон о уређењу судова „Службени гласник РС”, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11 -др. закон, 78/11 - др. закон, 101/11 и 101/13
- Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава „Службени гласник РС”, број 101/13 – примењује се од 1. јануара 2014. године
- Закон о националним саветима националних мањина „Службени гласник РС”, бр. 72/09, 20/14 – УС и 55/14
- Законом о матичним књигама „Службени гласник РС”, бр. 20/09 и 145/14
- Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама „Службени гласник РС”, број 50/11
- Упутством о вођењу матичних књига и обрасцима матичних књига „Службени гласник РС”, бр. 109/09, 4/10 – исправка, 10/10, 25/11, 5/13 и 94/13
- Правилник о начину вођења поступка и сачињавању записника о налажењу детета „Службени гласника РС”, 12/11
- Закон о пребивалишту и боравишту „Службени гласник РС”, број 87/11
- Закон о социјалној заштити „Службени гласник РС”, број 24/11
- Уредбе о мрежи установа социјалне заштите „Службени гласник РС”, број 16/12
- Правилник о забрањеним поступањима запослених у социјалној заштити „Службени гласник РС”, број 8/12

- Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите „Службени гласник РС”, број 42/13
- Правилник о лиценцирању стручних радника у социјалној заштити „Службени гласник РС”, број 42/13
- Правилник о техничким стандардима приступачности „Службени гласник РС”, број 46/13
- Закон о правима пацијената „Службени гласник РС”, бр. 45/13
- Закон о остваривању права на здравствену заштиту деце, трудница и породиља „Службени гласник РС”, број 104/13
- Закон о заштити лица са менталним сметњама „Службени гласник РС”, број 45/13
- Закон о предшколском васпитању и образовању „Службени гласник РС”, број 18/10
- Закон о основном образовању и васпитању „Службени гласник РС”, број 55/13
- Закон о средњем образовању и васпитању „Службени гласник РС”, број 55/13
- Закон о образовању одраслих „Службени гласник РС”, број 55/13
- Закон о ученичком и студентском стандарду „Службени гласник РС”, бр. 18/10 и 55/13
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику „Службени гласник РС”, број 63/10
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање „Службени гласник РС”, број 76/10
- Правилник о упису ученика у средњу школу „Службени гласник РС”, бр. 37/11 и 55/12
- Правилник о оцењивању у основном образовању и васпитању „Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11 и 67/13
- Закон о јавном информисању „Службени гласник РС”, бр. 43/03, 61/05, 71/09, 89/10 – УС и 41/11 – УС – престао да важи 2014. године
- Закон о радиодифузији „Службени гласник РС”, бр. 42/02, 97/04, 76/05, 79/05 - др. закон, 62/06, 85/06, 86/06 - исправка и 41/09 – престао да важи 2014. године
- Закон о јавном информисању и медијима „Службени гласник РС”, број 83/14
- Закон о електронским медијима „Службени гласник РС”, број 83/14
- Закон о јавним медијским сервисима „Службени гласник РС”, број 83/14
- Закон о библиотечко-информационој делатности „Службени гласник РС”, број 52/11– примењује се од 34. јануара 2012. године
- Закон о култури „Службени гласник РС”, број 72/09
- Уредба о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења „Службени гласник РС”, број 8/12
- Опште обавезујуће упутство о понашању емитера у вези са емитовањем програмских садржаја који могу да нашkode физичком, менталном или моралном развоју малолетника „Службени гласник РС”, број 18/12
- Закон о младима „Службени гласник РС”, број 50/11
- Националној стратегији за младе за период од 2015. до 2025. године „Службени гласник РС”, број 22/15
- Закон о спорту „Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 99/11
- Закон о удружењима „Службени гласник РС”, број 51/09 и 99/11 – др. закони

- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом „Службени гласник РС”, број 32/13
- Закон о путним исправама „Службени гласник РС”, бр. 90/07, 116/08, 104/09, 76/10 и 62/14
- Закон о запошљавању странаца „Службени гласник РС”, број 128/14
- Закон о министарствима „Службени гласник РС”, бр. 72/12, 76/13 и 34/14 – УС – престао да важи
- Закон о министарствима „Службени гласник РС”, број 44/14
- Закон о одбрани „Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09-др.закон, 104/09-др. закон
- Закон о Војсци Србије „Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09-др.закон, 110/10-др.закон
- Закон о војним школама и војним научноистраживачким установама Србије „Службени лист СРЈ”, бр. 80/94, 85/94 и 74/99 „Службени лист СЦГ”, број 44/05
- Уредба о вршењу верске службе у Војсци Републике Србије „Службени гласник РС”, број 22/11
- Стратегија превенције и заштите од дискриминације 2013-2018. године
- Акциони план за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014-2018. године
- Национална стратегија за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама за период од 2013 – 2018. године
- Стратегија супростављања илегалним миграцијама у Републици Србији од 2009 – 2014. године
- Национална стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2011 – 2014. године
- Национална стратегија за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима и Акциони план за њено спровођење 2010 – 2015. године
- Национални акциони план за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији од 2010 – 2015. године
- Национална стратегија социјалног становања
- Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године
- Стратегија развоја извршења кривичних санкција у Републици Србији 2013 – 2020. године
- Национална стратегија реформе правосуђа 2013 – 2018. године
- Стратегија полиције у заједници
- Акциони план за примену стратегије полиције у заједници за 2015. и 2016. годину
- Стратегија развоја система бесплатне правне помоћи која се односи на период од 2011 до 2013. године
- Стратегија за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у Републици Србији 2010 – 2015. године
- Стратегија развоја система извршења кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године
- Национална стратегија за младе и Акциони план за њено спровођење за период од 2009. до 2014. године
- Стратегија развоја спорта у Републици Србији за период 2009 – 2013. године
- Стратегија заштите података о личности

- Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020. године
- Стратегија за борбу против дрога за период од 2009 – 2013. године
- Национална стратегија запошљавања за период од 2016 – 2020. године
- Стратегија одржавог опстанка и повратка на Косово и Метохију
- Стратегија развоја система јавног информисања у Републици Србији до 2016. године
- Национална стратегија социјалног становања
- Акциони план за спровођење Стратегије заштите података о личности

Законик о кривичном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14)

Забрана мучења, нечовечног поступања и изнуде - Члан 9.

Забрањена је и кажњива свака примена мучења, нечовечног и понижавајућег поступања, силе, претње, принуде, обмане, медицинских захвата и других средстава којима се утиче на слободу воље или изнуђује признање или каква друга изјава или радња од окривљеног или другог учесника у поступку.

Језик и писмо у поступку - Члан 11.

У поступку су у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, а други језици и писма у службеној употреби су у складу са Уставом и законом.

Поступак се води на језику и писму који су у службеној употреби у органу поступка, у складу са законом.

Странке, сведоци и друга лица која учествују у поступку имају право да у току поступка употребљавају свој језик и писмо, а ако се поступак не води на њиховом језику и ако, након поуке о праву на превођење, не изјаве да знају језик на коме се поступак води и да се одричу права на превођење, обезбедиће им се на терет буџетских средстава превођење онога што они или други износе, као и превођење исправа и другог писаног доказног материјала. Превођење обавља преводилац.

Права оштећеног - Члан 50.

Оштећени има право да:

- 1) поднесе предлог и доказе за остваривање имовинскоправног захтева и да предложи привремене мере за његово обезбеђење;
- 2) укаже на чињенице и да предлаже доказе који су од важности за предмет доказивања;
- 3) ангажује пуномоћника из реда адвоката;
- 4) разматра списе и разгледа предмете који служе као доказ;
- 5) буде обавештен о одбацивању кривичне пријаве или о одустанку јавног тужиоца од кривичног гоњења;
- 6) поднесе приговор против одлуке јавног тужиоца да не предузме или да одустане од кривичног гоњења;
- 7) буде поучен о могућности да преузме кривично гоњење и заступа оптужбу;
- 8) присуствује припремном рочишту;
- 9) присуствује главном претресу и учествује у извођењу доказа;
- 10) поднесе жалбу против одлуке о трошковима кривичног поступка и досуђеном имовинскоправном захтеву;
- 11) буде обавештен о исходу поступка и да му се достави правноснажна пресуда;
- 12) предузима друге радње када је то одређено овим закоником.

Оштећеном се може ускратити право да разматра списе и разгледа предмете док не буде испитан као сведок.

Јавни тужилац и суд упознаће оштећеног са правима наведеним у ставу 1. овог члана.

Права окривљеног - Члан 68.

Окривљени има право да:

- 1) у најкраћем року, а увек пре првог саслушања, подробно и на језику који разуме буде обавештен о делу које му се ставља на терет, о природи и разлозима оптужбе, као и да све што изјави може да буде коришћено као доказ у поступку;
- 2) ништа не изјави, ускрати одговор на поједино питање, слободно изнесе своју одбрану, призна или не призна кривицу;
- 3) се брани сам или уз стручну помоћ браниоца у складу са одредбама овог законика;
- 4) његовом саслушању присуствује бранилац;
- 5) у најкраћем могућем року буде изведен пред суд и да му буде суђено непристрасно, правично и у разумном року;
- 6) непосредно пре првог саслушања прочита кривичну пријаву, записник о увиђају и налаз и мишљење вештака;
- 7) му се осигура довољно времена и могућности за припремање одбране;
- 8) разматра списе и разгледа предмете који служе као доказ;
- 9) прикупља доказе за своју одбрану;
- 10) се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете и да износи чињенице и доказе у своју корист, да испитује сведоке оптужбе и захтева да се, под истим условима као сведоци оптужбе, у његовом присуству испитају сведоци одбране;
- 11) користи правна средства и правне лекове;
- 12) предузима друге радње када је то одређено овим закоником.

Орган поступка је дужан да пре првог саслушања окривљеног поучи о правима из става 1. тач. 2) до 4) и тачка 6) овог члана.

Права ухапшеног - Члан 69.

Ухапшени, поред права из члана 68. став 1. тач. 2) до 4) и тачка 6) и став 2. овог законика, има право да:

- 1) одмах на језику који разуме буде обавештен о разлогу хапшења;
- 2) пре него што буде саслушан, има са браниоцем поверљив разговор који се надзире само гледањем, а не и слушањем;
- 3) захтева да без одлагања о хапшењу буде обавештен неко од чланова његове породице или друго њему блиско лице, као и дипломатско-конзуларни представник државе чији је држављанин, односно представник овлашћене међународне организације јавноправног карактера, ако је у питању избеглица или лице без држављанства;
- 4) захтева да га без одлагања прегледа лекар кога слободно изабере, а ако он није доступан, лекар кога одреди јавни тужилац, односно суд.

Лице ухапшено без одлуке суда, односно лице ухапшено на основу одлуке суда које није саслушано, мора бити без одлагања, а најкасније у року од 48 часова, предато надлежном судији за претходни поступак или ако се то не догоди, пуштено на слободу.

Обавезна одбрана - Члан 74.

Окривљени мора имати браниоца:

- 1) ако је нем, глув, слеп или неспособан да се сам успешно брани - од првог саслушања, па до правноснажног окончања кривичног поступка;

- 2) ако се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од осам година или тежа казна - од првог саслушања, па до правноснажног окончања кривичног поступка;
- 3) ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен - од лишења слободе, па до правноснажности решења о укидању мере;
- 4) ако му се суди у одсуству - од доношења решења о суђењу у одсуству, па док суђење у одсуству траје;
- 5) ако се главни претрес одржава у његовој одсутности због неспособности коју је сам проузроковао - од доношења решења да се главни претрес одржи у његовој одсутности, па до правноснажности решења којим суд утврђује престанак неспособности за учествовање на главном претресу;
- б) ако је због нарушавања реда удаљен из суднице до завршетка доказног поступка или завршетка главног претреса - од доношења наредбе о удаљењу, па до повратка у судницу или до саопштавања пресуде;
- 7) ако се против њега води поступак за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења - од подношења предлога за изрицање такве мере, па до доношења одлуке из члана 526. ст. 2. и 3. овог законика или до правноснажности решења о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења;
- 8) од почетка преговора са јавним тужиоцем о закључењу споразума из члана 313. став 1, члана 320. став 1. и члана 327. став 1. овог законика, па до доношења одлуке суда о споразуму;
- 9) ако се претрес одржава у његовој одсутности (члан 449. став 3.) - од доношења решења да се претрес одржи у његовој одсутности, па до доношења одлуке суда о жалби на пресуду.

Одбрана сиромашног - Члан 77.

Окривљеном који према свом имовинском стању не може да плати награду и трошкове браниоца, поставиће се на његов захтев бранилац иако не постоје разлози за обавезну одбрану, ако се кривични поступак води за кривично дело за које се може изрећи казна затвора преко три године или ако то налажу разлози правичности. У том случају, трошкови одбране падају на терет буџетских средстава суда.

О захтеву из става 1. овог члана одлучује судија за претходни поступак, председник већа или судија појединац, а браниоца решењем поставља председник суда пред којим се води поступак по редоследу са списка адвоката који доставља надлежна адвокатска комора.

Постављени бранилац из става 1. овог члана има својство браниоца по службеној дужности.

Саслушање окривљеног - Члан 85.

Кад се окривљени први пут саслушава, питаће се за име и презиме, јединствени матични број грађана или број личног документа, надимак, име и презиме родитеља, девојачко породично име мајке, где је рођен, где станује, дан, месец и годину рођења, држављанство, занимање, породичне прилике, да ли је писмен, какве је школе завршио, шта он и чланови његовог породичног домаћинства поседују од имовине, да ли је, кад и зашто осуђиван, да ли је и кад изречена кривична санкција извршена и да ли се против њега води поступак за које друго кривично дело.

Окривљеном ће се саопштити и омогућити да користи права из члана 68. став 1. овог законика, а упозориће се на дужности које има (члан 70.) и на последице ако их не испуни.

Окривљени ће се након тога позвати да се изричито изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, уз упозорење да ће му ако не изабере браниоца у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности у складу са одредбама овог законика.

Окривљени може бити саслушан у одсуству браниоца ако се изричито одрекао тог права, ако уредно позвани бранилац није присутан иако је обавештен о саслушању (члан 300. став 1.), а не постоји могућност да окривљени узме другог браниоца или ако за прво саслушање окривљени није обезбедио присуство браниоца ни у року од 24 часа од часа кад је поучен о овом праву (члан 68. став 1. тачка 4), осим у случају обавезне одбране.

Ако окривљени није поучен или му није омогућено да користи права из става 2. овог члана или изјава окривљеног из става 3. овог члана о присуству браниоца није унета у записник или ако је поступљено противно ставу 4. овог члана или ако је исказ окривљеног добијен противно члану 9. овог законика, на исказу окривљеног не може се заснивати судска одлука.

Саслушање преко тумача или преводиоца - Члан 87.

Ако је окривљени глув, постављаће му се питања писмено, ако је нем, позваће се да писмено одговара, а ако је слеп, приликом саслушања ће му се усмено изложити садржај писаног доказног материјала. Ако се саслушање не може обавити на овај начин, позваће се као тумач лице које се са окривљеним може споразумети.

Ако окривљени не разуме језик поступка, постављаће му се питања преко преводиоца.

Ако тумач или преводилац није раније заклет, положиће заклетву да ће верно пренети питања која се окривљеном упућују и изјаве које он буде давао.

Одредбе овог законика које се односе на вештаке сходно се примењују и на тумаче и преводиоце.

Посете притворенику - Члан 219.

По одобрењу судије за претходни поступак и под његовим надзором или надзором лица које он одреди, у границама кућног реда завода, притвореника могу посећивати блиски сродници, а по његовом захтеву - лекар и друга лица. Поједине посете могу се забранити ако је вероватно да би оне могле довести до ометања истраге. Против решења судије за претходни поступак о забрани појединих посета притвореник може изјавити жалбу већу (члан 21. став 4.) која не задржава извршење решења.

Дипломатско-конзуларни представник државе чији је притвореник држављанин, односно представник овлашћене међународне организације јавноправног карактера, ако је у питању избеглица или лице без држављанства, имају право да у складу са потврђеним међународним уговором и са знањем судије за претходни поступак обилазе и без надзора разговарају са притвореником. О обиласку дипломатско-конзуларног, односно представника овлашћене међународне организације јавноправног карактера, судија за претходни поступак ће обавестити управника завода у којем је окривљени притворен.

Бранилац, Заштитник грађана и Комисија за контролу извршења кривичних санкција Народне скупштине, у складу са законом, као и представник овлашћене међународне организације јавноправног карактера, у складу са потврђеним међународним уговором, имају право да несметано посећују притворена лица и да са њима разговарају без присуства других лица.

После подигнуте оптужнице, до правноснажности пресуде, овлашћења из ст. 1. и 2. овог члана врши председник већа.

Преписка са притвореником - Члан 220.

Притвореник се може дописивати с лицима ван завода са знањем и под надзором судије за претходни поступак. Судија за претходни поступак може забранити одашиљање и примање писама и других пошиљки ако је вероватно да би то довело до ометања истраге. Против решења судије за претходни поступак притвореник може изјавити жалбу већу (члан 21. став 4.) која не задржава извршење решења.

Забрана из става 1. овог члана се не односи на писма која притвореник шаље међународним судовима, овлашћеним међународним организацијама јавноправног карактера, Заштитнику грађана и домаћим органима законодавне, судске и извршне власти или их од њих прима, као и на писма која шаље свом браниоцу или их од њега прима. Слање молбе, притужбе или жалбе не може се забранити.

После подигнуте оптужнице, до правноснажности пресуде, овлашћења из ст. 1. и 2. овог члана врши председник већа.

Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 - исправка, 107/05 - исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13 и 108/14)

Глава четрнаеста**КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ СЛОБОДА И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА****Повреда равноправности - Члан 128.**

(1) Ко због националне или етничке припадности, раси или вероисповести или због одсуства те припадности или због разлика у погледу политичког или другог убеђења, пола, језика, образовања, друштвеног положаја, социјалног порекла, имовног стања или неког другог личног својства, другоме ускрати или ограничи права човека и грађанина утврђена Уставом, законима или другим прописима или општим актима или потврђеним међународним уговорима или му на основу ове разлике даје повластице или погодности, казниће се затвором до три године.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором од три месеца до пет година.

Повреда права употребе језика и писма - Члан 129.

Ко супротно прописима о употреби језика и писма народа или припадника мањинских националних и етничких заједница који живе у Србији ускрати или ограничи грађанину да при остваривању својих права или при обраћању органима или организацијама употреби језик или писмо којим се служи, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

Повреда слободе изражавања националне или етничке припадности - Члан 130.

(1) Ко спречава другог да изражава своју националну или етничку припадност или културу, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко принуђава другог да се изјашњава о својој националној или етничкој припадности. (3) Ако дело из ст. 1. и 2. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором до три године.

Повреда слободе исповедања вере и вршења верских обреда - Члан 131.

(1) Ко спречава или ограничава слободу веровања или исповедања вере, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко спречава или омета вршење верских обреда.

(3) Ко принуђава другог да се изјашњава о свом верском уверењу, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(4) Службено лице које учини дело из ст. 1. до 3. овог члана, казниће се затвором до три године.

Измуђивање исказа - Члан 136.

(1) Службено лице које у вршењу службе употреби силу или претњу или друго недопуштено средство или недопуштен начин у намери да изнуди исказ или неку другу изјаву од окривљеног, сведока, вештака или другог лица, казниће се затвором од три месеца до пет година.

(2) Ако је измуђивање исказа или изјаве праћено тешким насиљем или ако су услед измуђеног исказа наступиле нарочито тешке последице за окривљеног у кривичном поступку, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

Злостављање и мучење - Члан 137.

(1) Ко злоставља другог или према њему поступа на начин којим се вређа људско достојанство, казниће се затвором до једне године.

(2) Ко применом силе, претње, или на други недозвољени начин другоме нанесе велики бол или тешке патње с циљем да од њега или од трећег лица добије признање, исказ или друго обавештење или да се он или неко треће лице застраши или незаконито казни, или то учини из друге побуде засноване на било каквом облику дискриминације, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако дело из ст. 1. и 2. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се за дело из става 1. затвором од три месеца до три године, а за дело из става 2. затвором од једне до осам година.

Неовлашћено прикупљање личних података - Члан 146.

(1) Ко податке о личности који се прикупљају, обрађују и користе на основу закона неовлашћено прибави, саопшти другом или употреби у сврху за коју нису намењени, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко противно закону прикупља податке о личности грађана или тако прикупљене податке користи.

(3) Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором до три године.

Повреда слободе говора и јавног иступања - Члан 148.

(1) Ко другом на противправан начин ускрати или ограничи слободу говора или јавног иступања, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором до три године.

Спречавање јавног скупа - Члан 151.

(1) Ко силом, претњом, обманом или на други начин спречи или омета јавни скуп који је организован у складу са законом, уколико нису остварена обележја неког другог тежег кривичног дела, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором од три месеца до три године.

Спречавање политичког, синдикалног и другог удруживања и деловања - Члан 152.

(1) Ко свесним кршењем закона или на други противправан начин спречи или омета политичко, синдикално или друго удруживање или деловање грађана или деловање њихових политичких, синдикалних или других удружења, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се затвором од три месеца до три године.

Повреда угледа због расне, верске, националне или друге припадности - Члан 174.

Ко јавно изложи порузи лице или групу због припадности одређеној раси, боји коже, вери, националности, етничког порекла или неког другог личног својства, казниће се новчаном казном или затвором до годину дана.

Изазивање националне, расне и верске мржње и нетрпељивости - Члан 317.

(1) Ко изазива или распирује националну, расну или верску мржњу, или нетрпељивост међу народима или етничким заједницама које живе у Србији, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено принудом, злостављањем, угрожавањем сигурности, излагањем порузи националних, етничких или верских симбола, оштећењем туђих ствари, скрнављењем споменика, спомен-обележја или гробова, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана врши злоупотребом положаја или овлашћења или ако је услед тих дела дошло до нереди, насиља или других тешких последица за заједнички живот народа, националних мањина или етничких група које живе у Србији, казниће се за дело из става 1. затвором од једне до осам година, а за дело из става 2. затвором од две до десет година.

Насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу - Члан 344а.

(1) Ко физички нападне или се физички обрачунава са учесницима спортске приредбе или јавног скупа, врши насиље или оштећује имовину веће вредности приликом доласка или одласка са спортске приредбе или јавног скупа, унесе у спортски објекат или баца на спортски терен, међу гледаоце или учеснике јавног скупа предмете, пиротехничка средства или друге експлозивне, запаљиве или шкодљиве супстанце које могу да изазову телесне повреде или угрозе здравље учесника спортске приредбе или јавног скупа, неовлашћено уђе на спортски терен или део гледалишта намењен противничким навијачима и изазове насиље, оштећује спортски објекат, његову опрему, уређаје и инсталације, својим понашањем или паролама на спортској приредби или јавном скупу изазива националну, расну, верску или другу мржњу или нетрпељивост засновану на неком дискриминаторном основу услед чега дође до насиља или физичког обрачуна са учесницима, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране групе, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Коловођа групе која изврши дело из става 1. овог члана, казниће се затвором од три до дванаест година.

(4) Ако је извршењем дела из става 1. овог члана дошло до нереди у коме је неком лицу нанета тешка телесна повреда или је оштећена имовина веће вредности, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(5) Службено или одговорно лице које при организовању спортске приредбе или јавног скупа не предузме мере обезбеђења како би се онемогућио или спречио неред, па услед тога буду угрожени живот или тело већег броја људи или имовина веће вредности, казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

(6) Учиниоцу дела из ст. 1. до 4. овог члана које је извршено на спортској приредби обавезно се изриче мера безбедности забране присуствовања одређеним спортским приредбама.

Повреда гроба¹ - Члан 354.

(1) Ко неовлашћено прекопа, разруши, оштети или грубо повреди гроб или друго место у којем се умрли сахрањује, казниће се новчаном казном или затвором до три године

(2) Казном из става 1. Овог члана казниће се и ко неовлашћено уништи, оштети или уклони или грубо повреди споменик или друго спомен-обележје умрлом лицу.

(3) Ако су делом из ст.1. и 2. овог члана остварена обележја неког тежег кривичног дела, учинилац ће се казнити за то дело.

Расна и друга дискриминација - Члан 387.

(1) Ко на основу разлике у раси, боји коже, верској припадности, националности, етничком пореклу или неком другом личном својству крши основна људска права и слободе зајамчена општеприхваћеним правилима међународног права и ратификованим међународним уговорима од стране Србије, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се ко врши прогањање организација или појединаца због њиховог залагања за равноправност људи.

(3) Ко шири идеје о супериорности једне расе над другом или пропагира расну мржњу или подстиче на расну дискриминацију, казниће се затвором од три месеца до три године.

(4) Ко шири или на други начин учини јавно доступним текстове, слике или свако друго представљање идеја или теорија које заговарају или подстрекавају мржњу, дискриминацију или насиље, против било којег лица или групе лица, заснованих на раси, боји коже, верској припадности, националности, етничком пореклу или неком другом личном својству, казниће се затвором од три месеца до три године.

(5) Ко јавно прети да ће, против лица или групе лице због припадности одређеној раси боји коже, вери, националности, етничком пореклу или због неког другог личног својства, извршити кривично дело за које је запређена казна затвора већа од четири године затвора, казниће се затвором од три месеца до три године.

¹ У складу са методологијом евидентирања и праћења свих догађаја за које се у најширем смислу те речи може рећи да имају обележја међунационалних ексцеса или провокације или могу имати за последицу подвајања или верску нетрпељивост, ажурно и потпуно се евидентирају и приоритетно се поступа по свим сазнањима о оштећењу, скрнављењу, исписивању графита и парола или физичким и вербалним нападима на свештена лица свих верских заједница које постоје на територији Републике Србије. Кривична дела, прекршаји и остали догађаји извршени на штету верских објеката, указују на два основна облика њиховог угрожавања: а) оне у којима је мотив прибављање противправне имовинске користи и б) оне које по начину извршења и средине у којој су начињени указују на верску нетолерантност као вероватан мотив

ЗНАЧЕЊЕ СКРАЋЕНИЦА²

АП КиМ – Аутономна покрајина Косово и Метохија

БДП – Бруто домаћи производ

ВС-Војска Србије

ЕУ –Европска унија

ЕК – Европска комисија

ЗСЗ – Закон о социјалној заштити

ЗКП – Закон о кривичном поступку

ИРЛ – Интерно расељена лица

ИПА – Инструмент претприступне помоћи

ЈЛС – Јединице локалне самоуправе

КЉМП- Канцеларија за људска и мањинска права

КИРС – Комесаријат за избеглице и миграције

(К)КИМ – Канцеларија за Косово и Метохију

КСЦД – Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом

ЛГБТИ – особе лезбејке, гејеви, бисексуалне, трансродне и интерсексулане особе

МРЗСП – Министарство за рад, запошљавањ, борачка и социјална питања

МПНТР – Министарство просвете, науке и технолошког развоја

МЗ – Министарство здравља

МУП – Министарство унутрашњих послова

МП – Министарство правде

МПДУ – Министарство правде и државне управе

МДУЛС- Министарство државне управе и локалне самоуправе

МСП – Министарство спољних послова

² У извештају се користе називи актуелних и назив државних органа који су учествовали у његовој изради под наведеним називима сагласно тада важећем Закону о министарствима из 2012. године. Доношењем новог Закона о министарствима („Службени гласник РС”број 44/2014) појединим министарствима измењене је делокруг и следствено томе називи: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство правде и Министарство државне управе и локалне самоуправе.

МКИ – Министарство културе и информисања

МО-Министарство одбране

МОС – Министарство омладине и спорта,

НСП – Новчана социјална помоћ

НСНМ-Национални савети националних мањина

ОЕБС – Организација за европску безбедност и сарадњу

ОЦД – организације цивилног друштва

ПИС Косово – Привремене институције самоуправе на Косову и Метохији

РФЗО – Републички фонд за здравствено осигурање

РЈТ – Републичко јавно тужилаштво

РЗС – Републички завод за статистику

РЗСЗ – Републички завод за социјалну заштиту

РСД – динар

РГ-радна група

РС – Република Србија

СЕ – Савет Европе

СПЦ – Српска православна црква

СУК – Служба за управљање кадровима

СИПРУ – Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва

УН – Уједињене нације

УНИЦЕФ – Фонд за децу Уједињених нација

УНДП – Програм Уједињених нација за развој

УНМИК – Привремена административна мисија УН на Косову

УИКС – Управа за извршење кривичних санкција

ЦСР – Центар за социјални рад

Достављамо преводе на енглески језик:

1. Стратегија превенције и заштите од дискриминације „Службеник гласник РС“, број 60/2013

2. Резултати Истраживања вишеструких показатеља положаја деце и жена у Србији 2014 и Истраживање вишеструких показатеља положаја деце и жена у ромским насељима у Србији 2014 – (MICS 5)³ које је спровео Републички завод за статистику у сарадњи са УНИЦЕФ-ом. у периоду од 1. фебруара до 30. априла 2014. године, на национално-репрезентативном узорку од 7.351 домаћинства и на узорку од 1.976 домаћинства у ромским насељима, где је стопа одговора домаћинства за оба истраживања била преко 90%.

³ Резултати MICS 5 истраживања објављени су на интернет адреси Републичког завода за статистику http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Aktuelnosti/MICS/MICS5%202014%20Key%20Findings_Serbia+Serbia%20Roma%20Settlements.pdf
[http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Aktuelnosti/MICS/Serbia%202014%20MICS%20\(National%20and%20Roma%20Settlements\)_Eng_20141218.pdf](http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/userFiles/file/Aktuelnosti/MICS/Serbia%202014%20MICS%20(National%20and%20Roma%20Settlements)_Eng_20141218.pdf)